

Համարը N 224-Ն
Տիպը Հրաման
Սկզբնաղբյուրը ՀՀԳՏ 2013.02.15/4(448) Հոդ.32
Ընդունող մարմինը Գյուղատնտեսության նախարար
Ստորագրող մարմինը Գյուղատնտեսության նախարար
Վավերացնող մարմինը
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը 25.02.2013

Տեսակը Հիմնական
Կարգավիճակը Գործում է
Ընդունման վայրը Երևան
Ընդունման ամսաթիվը 17.12.2012
Ստորագրման ամսաթիվը 17.12.2012
Վավերացման ամսաթիվը
Ուժը կորցնելու ամսաթիվը

Գաղեր այլ փաստաթղթերի հետ

ՀՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՀՐԱՄԱՆԸ ԱՆՏԱՌՍԵՐՄՆԱՅԻՆ ԵՎ ՏՆԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Պետակ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

17 դեկտեմբերի 2012 թ.
 ք. Երևան

N 224-Ն

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

ԱՆՏԱՌՍԵՐՄՆԱՅԻՆ ԵՎ ՏՆԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏ

Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության անտառային օրենսգրքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները.

Հրամայում եմ՝

Հաստատել անտառներումային և տնկարանային տնտեսության վարման կանոնները՝ համաձայն հավելվածի:

Նախարար

Հւ
 ՀՀ գյուղատնտ
 2012 թվական
 N 224

ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ԱՆՏԱՌՍԵՐՄՆԱՅԻՆ ԵՎ ՏՆԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Անտառսերմնային և տնկարանային տնտեսության վարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության անտառ իրավական այլ ակտերին և սույն կանոններին համապատասխան:

2. Անտառսերմնային և տնկարանային տնտեսության վարման համար հիմնադրվում է անտառսերմնային բազա և տնկա

II. ԱՆՏԱՌՍԵՐՄՆԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

3. Անտառսերմնային տնտեսություն վարողը (այսուհետ՝ տնտեսություն վարող) արժեքավոր ժառանգական հատկություն անհրաժեշտ պաշարով ապահովման նպատակով կազմակերպում է անտառսերմնային բազա:

4. Անտառսերմնային բազայում ներառվում են՝ դրական ծառերը, դրական տնկարկները, հատուկ հիմնադրված անտառ

5. Դրական ծառերը մեկ կամ մի շարք տնտեսապես արժեքավոր հատկանիշներով (բարձրություն, բնի տրամագիծ և այլն գերազանցում են նույն պայմաններում աճող նույն տեսակի և տարիքի ծառերին: Դրական ծառերն ընտրում են տնտեսություն որից հետո՝ լրացնում են դրական ծառի ընտրության անհատական քարտը (N 1 ձև) և ստորագրում:

6. Դրական տնկարկները մեկ կամ մի շարք տնտեսապես արժեքավոր հատկանիշներով (բարձրություն, բնի տրամագիծ և գերազանցում են նույն պայմաններում աճող շրջակայքում գտնվող տնկարկներից: Դրական տնկարկներն ընտրում են տնտես մասնագետները, որից հետո՝ լրացնում են դրական տնկարկների անձնագիրը (N 2 ձև) և ստորագրում:

7. Անտառսերմնային տնկադաշտերն էլիտային սերմերից ստացված տնկանյութով հիմնադրված անտառմշակույթներ (ս Անտառսերմնային տնկադաշտերը հիմնվում են տնտեսություն վարողի կողմից: Հիմնումից հետո տնտեսություն վարողի մաս ստորագրվում են N 3 և N 4 ձևերը:

8. Հիմնված անտառսերմնային տնկադաշտերը սերմնատու դառնալուց հետո տնտեսություն վարողի մասնագետի կողմից է տվյալ անտառսերմնային տնկադաշտի անձնագիրը (N 5 ձև):

9. Սերմերի որակական ցուցանիշների լաբորատոր հետազոտություններն անցկացվում են Հայաստանի Հանրապետության սահմանված կարգով հավատարմագրված լաբորատորիաներում: Կաղնու, ընկուզենու, ձիակասկի, շագանակենու, հաճարենու արջատիլենու պիտանելիությունը հաստատվում է տնտեսություն վարողի կողմից՝ համաձայն սույն կանոնների 12-րդ բաժնի:

10. Տարբեր ծագման և տարբեր որակի սերմերի միմյանց խառնումն արգելվում է:

III. ՖԵՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԴԻՏՈՒՄՆԵՐ

11. Կոների, պտուղների, սերմերի սպասվող բերքը պարզելու և սերմերի մթերման աշխատանքները ժամանակին կազմա տնտեսություն վարողն ամեն տարի անցկացնում է ֆենոլոգիական դիտումներ (համաձայն սույն կանոնների 15-րդ կետի):

12. Տնտեսություն վարողը հսկողություն է իրականացնում հիմնական, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, նաև այլ անտառ ծառաթփատեսակների պտղաբերության նկատմամբ:

13. Ֆենոլոգիական դիտումները և պտղաբերության հաշվարկը իրականացվում է առնվազն 0.25 հա մակերեսով՝ մշտակ փորձահրապարակներում (այն հաշվարկով, որ մեկ փորձահրապարակի վրա ուսումնասիրվող ծառատեսակի քանակը չպետյ արդյունքները լրացվում է N 6 ձևի քարտում:

14. Ֆենոլոգիական դիտումների ժամանակ հաստատվում է պտղաբերման փուլերի մասաայական շրջանը և ի հայտ է բե կորուստ առաջացնող պատճառները:

15. Ֆենոլոգիական դիտումների ժամանակ պտղաբերման փուլերը, ինչպես նաև ծառերի և թփերի սերմերի սպասվող բե գրանցվում է N 7 ձևի ամփոփագրում՝ համաձայն N 1, N 2 և N 3 աղյուսակների:

Պտղաբերման փուլերը

Պտղաբերման փուլերը		Պտղաբերման փուլերի նկարագրությունը
Առաջին փուլ	Ծաղկում	Ծառաթփատեսակների ծաղկակիր ճյուղերը թեթև թափահարելիս ծաղկաբույլերից կամ միկրոսպորոֆիլլերից ծաղկափռոշին դուրս է թռչում, ի այն ծառաթփատեսակները, որոնք ունեն զարգացած ծաղկապատ ծաղիկնե բացվել են.

Երկրորդ փուլ	Մերմնարանների և պտուղների առաջացում	Ճառաթփատեսակների ծաղկակիր ճյուղերի վրա ծաղիկների և ծաղկաբույլ տեղերում առաջանում են պտուղներ, իսկ ասեղնատերևավորների մոտ նկատվում է կոների աճ և դրանց կանաչ գունավորում: Սոճիների մոտ այդ փուլը առաջ է գալիս ծաղկումից մի տարի հետո.
Երրորդ փուլ	Պտուղների և կոների հասունացում	պտուղները և կոները հասնում են որոշակի չափերի և ձևք են բերում իրենց հասուն վիճակին բնորոշ գունավորում:

Սանդղակ

Ճառաթփային տնկարկների ծաղկման և պտղաբերման աչքաչափային գնահատում

Ծաղկման և պտղաբերման բայր	Բալի բնութագիրը
0	Տնկարկների համար Ծաղկման և բերքի բացակայություն
1	Շատ թույլ արտահայտված ծաղկում կամ շատ սակավ բերք՝ երբ ճառատեսակների և ծաղիկները, պտուղները կամ կոները շատ քիչ քանակությամբ են
2	Թույլ արտահայտված ծաղկում կամ սակավ բերք՝ երբ ճառատեսակները համաչափ ծաղկում կամ պտղակալում
3	Միջին ծաղկում կամ միջին բերք՝ երբ ճառատեսակները մեծ քանակությամբ ծաղկել պտղակալել են
4	Լավ ծաղկում կամ լավ բերք՝ երբ ճառատեսակները լիովին ծաղկել կամ պտղակալել Շատ լավ ծաղկում կամ շատ լավ բերք՝ երբ ճառատեսակների վրա առկա է գերազանց ծաղկում կամ պտղակալում
5	Թփերի համար
1	Թույլ արտահայտված ծաղկում կամ սակավ պտղակալում՝ երբ թփատեսակների վրա ծաղիկները կամ պտուղները շատ հազվադեպ են հանդիպում Միջին արտահայտված ծաղկում կամ պտղակալում՝ երբ թփատեսակների վրա ծաղիկները կամ պտուղները բավարար քանակությամբ են
2	Լավ ծաղկում կամ պտղակալում՝ երբ թփատեսակների մեծամասնությունը կամ բոլոր լիովին ծաղկել և պտղակալել են
3	

Սանդղակ

բարձրահասակ ծառի բերքատվության աչքաչափական գնահատման

Բերքատվության աստիճանը		Ծառի վրա տեղաբաշխված պտուղների կամ կոնների բնույթը
բալերով	բալի բացատրությունը	
0	Բացակայում է	Ծառի վրա պտուղներ կամ կոններ չկան, դրանց հնարավոր չէ հայտնաբերել հեռադիտակի օգնությամբ
1	Շատ քիչ	Առանձին ճյուղերի վրա սաղարթի վերին և միջին մասերում, մեծամասնությամբ հարավային կողմնադրությունում առկա են եզակի պտուղներ և կոններ
2	Քիչ	Սաղարթի հատկապես հարավային կողմնադրության վերին և միջին մասեյ սակավաթիվ ճյուղերի վրա, պտուղների և կոնների աննշան քանակություն
3	Միջին	Սաղարթի հատկապես հարավային կողմնադրության վերին և միջին մասեյ բավականին մեծ քանակությամբ ճյուղերի վրա հավասարաչափ կամ խմբեյ աճում են միջին քանակությամբ պտուղներ և կոններ
4	Մեծ	Ասեղնատերևավոր ծառատեսակների սաղարթի հատկապես հարավային կողմնադրության վերին և միջին մասերի ճյուղերի մեծամասնության վրա ս քանակությամբ կոններ, տերևավոր տեսակների մոտ պտուղները տարածվաճ ամբողջ սաղարթով
5	Շատ մեծ	Բոլոր ճյուղերի վրա սաղարթի վերին և միջին մասերում շատ մեճ քանակությամբ կոններ, տերևավոր ծառատեսակների ամբողջ սաղարթի վրա մեճ քանակությամբ պտուղներ:

IV. ՍԵՐՄԵՐԻ ՄԹԵՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

16. Սերմերի մթերման ծավալները տնտեսություն վարողի համար սահմանվում է հիմք ընդունելով անտառկառավարման կանխատեսվող բերքի քանակը:

17. Սերմնահավաքից առաջ տնտեսություն վարողն իրականացնում է.

1) աշխատակիցների ծանոթացում սերմերի, պտուղների, կոնների մթերման, առաջնային վերամշակման աշխատանքները հմտությունների, ինչպես նաև աշխատանքների կատարման անվտանգության տեխնիկայի կանոնների հետ,

2) կոնների, պտուղների և սերմերի ընդունման կետերի, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ ժամանակավոր պահեստների և առանձնացում,

3) պահեստների, տարաների և օգտագործվող սարքավորումների ախտահանում,

4) սերմերի մասսայական հասունացումից առաջ կոնների, պտուղների, սերմերի որակի և վարակվածության աստիճանի գ փորձանմուշների ստուգիչ հավաքի միջոցով:

18. Ծառերի և թփերի սերմերի, պտուղների և կոնների մթերման ժամանակ անհրաժեշտ է պահպանել հետևյալ անտառա

1) սերմերի մթերումն իրականացնել ըստ դրանց հասունացման ժամկետների,

2) սերմեր չեն հավաքվում վարակիչ հիվանդությունների օջախներում, ընտրովի սանիտարական հատման նշանակվաճ ծ անկարկներում, որոնցում բերքի նախնական ուսումնասիրության և որակի գնահատման ժամանակ սերմերը մթերման համա

19. Կոնների, պտուղների և սերմերի մթերման ժամանակ անհրաժեշտ է պահպանել անվտանգության տեխնիկայի հետևյա

1) կոնների, պտուղների և սերմերի հավաքն իրականացվում են հատատեղերից 50 մ հեռավորության վրա գտնվող համաա

2) կանգուն ծառերից կոնների, պտուղների, սերմերի հավաքումն անձրևային եղանակին, քամու, կայծակի, շատ խիտ ամս սառցակալման ժամանակ չի թույլատրվում,

3) ծառի սաղարթ բարձրանալ չի թույլատրվում այն բանվորներին, ովքեր չունեն մասնագիտական պատրաստվածություն գոտիների են.

4) աշխատանքից առաջ իրականացվում է անվտանգության գոտիների, աստիճանների և սաղարթ բարձրանալու համար սարքավորումների սարքինության ստուգում:

V. ՄԵՐՄԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ ԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ

20. Ծառերի և թփերի սերմերը պահպանվում են պահեստ-սերմնարաններում, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ չոր շինությունում (այսուհետ՝ պահեստ): Չոր, հարմարեցված շինությունը կարող է լինել որևիցե կառույցի մեջ մեկուսացված տա

21. Պահեստ-սերմնարանն ունի օդափոխիչ, օդի հարաբերական խոնավությունը և ջերմությունը գրանցելու համար սարք խոնավությունը չպետք է գերազանցի 70 տոկոսը: Մերմերի մեծամասնության համար ծրունակություն ապահովող ջերմաստիճանն +5-ը: Ցածր ջերմաստիճանում պահպանվող սերմերի համար պահեստներում օգտվում են սառնարաններից:

22. Պահեստում տեղադրվում են դարակաշարեր, տարաներ և գործիքներ, որոնք անհրաժեշտ են միջին նմուշները և սերմ դույլ, ձագար, բրեզենտ և այլն):

23. Պահեստը, ինչպես նաև տարան և գործիքները պահվում են մաքուր և ախտահանված վիճակում: Պահեստում բացի ս համար անհրաժեշտ գործիքներից, այլ իրեր չեն պահպանվում:

24. Մերմերը պահպանվում են փակ և բաց եղանակներով: Մերմերի պահպանության ժամանակ անհրաժեշտ է ապահով տեսակի համար սահմանված հարաբերական խոնավությունը:

25. Կոների, պտուղների, սերմերի յուրաքանչյուր տարայի կամ փաթեթավորման ներսում և դրսում փակցվում է պիտակ, ծառաթփատեսակի անվանումը, քաշը, մթերումն իրականացրած տնտեսության անվանումը, մթերման վայրը (քառակուսի, ս կնքվում տնտեսության կնիքով (N 8 ձև):

26. Մերմերը բարձելուց, տեղափոխելուց և բեռնաթափելուց չպետք է ենթարկվեն մեխանիկական վնասվածքների և չպետ փափուկ տարայում փաթեթավորված սերմի քաշը չպետք է գերազանցի 50 կգ:

27. Տնտեսություն վարողի անձնական կարիքների կամ տնտեսությունից դուրս հանելու համար մթերված սերմերի հաշվա տնտեսության՝ անտառային սերմերի հաշվառման գրքում (N 9 ձև):

28. Պահպանվող կամ իրացվող սերմերը պետք է ապահովված լինեն դրանց կարգը հավաստող փաստաթղթով:

VI. ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱԿԱՆ ԵՎ ՊԱՅՔԱՐԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

29. Անտառպաթուղզիական ուսումնասիրությունների հիման վրա անտառսերմնային բազայում և տնկարանում իրական հիվանդությունների տարածումը կանխարգելող պայքարի միջոցառումներ:

VII. ՏՆԿԱՐԱՆԻ ՀԻՄՆԱԳՐՈՒՄԸ

30. Տնկարանի հիմնադրման համար տնտեսություն վարողը, հիմք ընդունելով անտառկառավարման պլանները, լիազորվ ներկայացնում տնկարանի հիմնադրման նախագիծ, որը ներառում է.

- 1) անտառտնտեսություն վարող կազմակերպության անվանումը,
- 2) տնկարանի հիմնադրման նպատակը,
- 3) տնկարանի գտնվելու վայրը (անտառպետություն, քառակուսի, տեղամաս),
- 4) տնկանյութի ընդհանուր պահանջարկն ըստ տեսականու,
- 5) սերմերի պահանջվող քանակն ըստ տեսականու և կարգի.
- 6) տնկարանի մակերեսը (հա), ուրվագիծը.
- 7) իրականացվելիք աշխատանքների ցանկը:

31. Տնկարանի տեղն ընտրվում է հաշվի առնելով նրա միկրոկլիման, հողամասի դիրքը, հողի որակը և ռոտզման ջրի առկ

32. Տնկարանը հիմնվում է այնպիսի վայրերում, որտեղ ձմռանն ու զարնանը սառը օդը երկար չի մնում և պաշտպանված

33. Եթե առանձնացված հողամասը տվյալ վայրի գերիշխող քամիներից և ցուրտ հոսանքներից բնական պաշտպանական (բարձրություն, անտառներ) ապահովված չէ, այդ դեպքում տնկարանի հիմնադրման հետ մեկտեղ՝ գերիշխող քամիների դե արհեստական պաշտպանություն:

34. Արհեստական պաշտպանության նպատակով հողամասի շուրջը տնկում են 4-5 շարքից բաղկացած պաշտպանական շարքից 1,5-2 մ, իսկ շարքում՝ ըստ բույսի տեսակի 0,5-1 մ հեռավորության վրա:

35. Որպեսզի սերմնարույսերը և տնկիները ստվերի տակ չընկնեն, քամապաշտպան անտառաշերտերը տեղադրվում են ս ձևավորման բաժիններից 10-15 մ հեռավորության վրա:

36. Տնկարանի ընդհանուր մակերեսը ներառում է նաև օժանդակ մասի մակերեսը, որը կազմում է տնկարանի օգտագործ տոկոսային կետը: Օժանդակ մասի մակերեսը ներառում է ճանապարհային և ռոտզման համակարգը, պաշտպանիչ տնկարկն որոնք չեն ընդգրկվում ցանքաշրջանառության մեջ:

37. Տնկարանի համար նախատեսված տարածքը կարող է ունենալ մինչև 2-3⁰ հավասարաչափ թեքություն: Լանջի ուղղվ անտառ-տափաստանային գոտիներում լինում է արևմտյան և հարավարևմտյան, իսկ տափաստանային գոտիներում՝ արևմ և հյուսիսային և հյուսիսարևելյան:

38. Տնկարանն ունի ցանքի և անհրաժեշտության դեպքում նաև դպրոց-հողամասի բաժիններ:

39. Տնկարանի աշխատանքները սկսելուց առաջ կազմված նախագծի հիման վրա, տնկարանի տարածքը բաժանվում է բ ծառատեսակների:

40. Տնկարանի բաժինները սահմանագծվում են համապատասխան ճանապարհներով: Ճանապարհների լայնությունը կա մշակման եղանակից (ձեռքով կամ մեքենայացված):

41. Բաժինների սահմանազատման տեղում տնկում են ցուցիչներ, որոնք ցույց են տալիս բաժնի անվանումը կամ համարը

42. Տնկարանը պարտադիր ցանկապատվում է:

VIII. ՍԵՐՄԵՐԻ ՑԱՆՔԸ

43. Ցանքը հիմնականում կատարվում է գարնանը և աշնանը երկու եղանակով՝ շարքերով կամ ժապավենաձև մարզերով

44. Մարզերում ցանքը կատարվում է ձեռքով կամ սերմնացան մեքենայով:

45. Սերմերի ցանքի խորությունը բավարար է, երբ սերմերը ծածկող հողի հաստությունը հավասար է տվյալ սերմի հաստությունն և խորությունը ներկայացված է N 4 աղյուսակում:

46. Արջատիլենի, շագանակենի սովորական և սոսի արևելյան ծառատեսակների պահպանությունը, պաշտպանությունը վերարտադրությունն իրականացվում է «Բուսական աշխարհի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 24-րդ հոդված

Բաց գրունտում առաջին կարգի սերմերի ցանքի չափաբաժինը և խորությունը

N	Ծառաթփատեսակները	Սերմերի ցանքի նորման անտառաձման շրջանում (կգ/հա)			Սերմի ցանքի խորությունն անտառաձման շրջանում (ս		
		անտառային և անտառատափաստանային		տափաստանային	անտառային և անտառատափաստանային		տափաստան
		ռոտզվող	չռոտզվող	ռոտզվող	ռոտզվող	չռոտզվող	ռոտզ
1	Մոճի դրինյան <i>Pinus pallasiana</i> L.	90	120	-	0,5-1,5	1,0-2,0	-
2	Մոճի սովորական <i>Pinus silvestris</i> L.	60	70	70	0,5-1,5	1,0-2,0	1,0-
3	Թույա արևմտյան <i>Thuja occidentalis</i> L.	80	100	100	0,5-1,5	1,0-2,0	1,0-
4	Թույա արևելյան	80	100	100	0,5-1,5	1,0-2,0	1,0-
5	Այծուռենի <i>Salix caprea</i> L.	40	50	50	0,3-0,5	0,5-1,0	0,5-
6	Արոսենի սովորական <i>Sorbus aucuparia</i> L.	50	60	-	0,5-1,0	1,0-1,5	-
7	Արջատիլենի <i>Corylus colurna</i> L.	1200	-	-	4,0-6,0	-	-
8	Բալենի մահալեբյան <i>Cerasus mahaleb</i> (L.) Mill.	200	250	250	2,0-3,0	3,0-4,0	3,0-
9	Բարդի սև, սպիտակ <i>Populus nigra, alba</i> L.	14	18	18	0,5	0,5	0,

10	Գլեդիչիա սովորական <i>Gleditschia triacanthos</i> L.	220	290	290	2,0-3,0	3,0-4,0	3,0-
11	Դրախտածառ <i>Cotinus coggygia</i> Scop.	-	-	60	-	-	1,5-
12	Շնկուզենի սև <i>Juglas nigra</i> L.	4000	5000	5000	6,0-8,0	8,0-10,0	8,0-
13	Շնկուզենի հունական <i>Juglas regia</i> L.	3000	4000	4000	6,0-8,0	8,0-10,0	8,0-
14	Թեղի էլիպսատերև <i>Ulmus elliptica</i> C.Koch	120	180	180	0,5-1,5	1,5-2,5	1,5-
15	Թեղի փետրաճյուղավոր <i>Ulmus pinnato-ramosa</i> Dieck	120	-	180	0,5-1,5	1,5-2,5	1,5-
16	Թխկի կեղծսոսիատերև <i>Acerpseudoplatanus</i> L.	230	290	290	3,0-4,0	4,0-5,0	4,0-
17	Թխկի սրատերև <i>Acer platanoides</i> L.	290	340	340	3,0-4,0	4,0-5,0	4,0-
18	Թխկի դաշտային <i>Acer campestre</i> L.	200	240	240	3,0-4,0	4,0-5,0	4,0-
19	Թխկի թաթարական <i>Acer tataricum</i> L.	150	210	210	3,0-4,0	4,0-5,0	4,0-
20	Թխկի բարձրլեռնային <i>Acer trautvetteri</i> Medv.	240	280	-	3,0-4,0	4,0-5,0	-
21	Լաստենի սպիտակ <i>Alnus incana</i> (L.) Moench	30	40	-	0,2-0,5	0,5-1,0	-
22	Լորենի խոշորատերև <i>Tilia platyphyllos</i> scop.	220	290	290	2,0-3,0	3,0-4,0	3,0-
23	Լորենի կովկասյան <i>Tilia caucasica</i> Rupr.	210	240	-	2,0-3,0	3,0-4,0	-
24	Լորենի մանրատերև <i>Tilia cordata</i> Mill.	170	200	-	1,5-2,0	2,0-3,0	-
25	Խնձորենի արևելյան <i>Mahus orientalis</i> Uglitzkich	50	60	60	2,0-3,0	3,0-4,0	3,0-

26	Օիրանենի սովորական Armeniaca vulgaris Lam.	1140	1250	1250	3,0-4,0	4,0-7,0	4,0-
27	Կաղամախի Populus tremula L.	20	-	30	0,5	-	0,
28	Կաղնի վրացական Quercus iberica Stev. In Bieb.	3000	3500	3500	4,0-6,0	6,0-8,0	6,0-
29	Կաղնի խոշորատեղ Quercus macranthera	3300	3800	-	4,0-6,0	6,0-8,0	-
30	Կաղնի կարմիր Quercus rubra L.	3000	3500	3500	0	6,0-8,0	6,0-
31	Կաղնի սամառային Quercus robur L.	3000	3500	3500	4,0-6,0	6,0-8,0	6,0-
32	Կեչի ելունդավոր (Betula pendula Roth)	3	3	-	0,2	0,2	-
33	Կեռասենի Cerasus avium (L.) Moench.	150	200	-	2,0-3,0	3,0-4,0	-
34	Հաճարենի արևելյան Fagus orientalis Lipsk.	400	-	-	3,0-4,0	-	-
35	Հացենի սրասպտուղ Fraxinus oxycarpa Willd.	210	230	230	3,0-4,0	4,0-5,0	4,0-
36	Հացենի սովորական Fraxinus excelsior L.	230	250	250	3,0-4,0	4,0-5,0	4,0-
37	Չիակասկ սովորական Aeskulus hippocastanum L.	4500	5000	-	5,0-6,0	6,0-8,0	-
38	Նշենի սովորական Amygdalus communis L.	-	-	600	-	-	5,0-
39	Շագանակենի սովորական Castanea sativa Mill	4000	4500	-	5,0-6,0	6,0-8,0	-
40	Շլոբենի Prunus divaricata Leb.	400	480	480	3,0-4,0	5,0-6,0	5,0-
41	Չիչխան դժնիկանման Hippophae rhamnoides L.	80	100	100	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-

42	Ռոբինիա կեղծակացիա Robinia pseudoacacia L.	90	120	120	2,0-3,0	3,0-4,0	3,0-
43	Սոսի արևելյան Platanus orientalis L.	70	-	90	0,5-1,0	-	0,5-
44	Սոֆորա ճապոնական Sofora japonica Medw.	-	-	500	-	-	1,0-
45	Տանձենի սովորական Pyrus communis L.	50	60	60	2,0-3,0	3,0-4,0	3,0-
46	Փշատենի նեղատերև Elaeagnus angustifolia L.	340	400	400	3,0-4,0	4,0-5,0	4,0-
47	Փռչնի մերկ Celtis glabrata Stev.	40	50	50	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-
48	Փռչնի կովկասյան Celtis caucasica Willd.	40	50	50	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-
49	Ասպիրակ սպիտակ Spiraea alba	14		18	0,1-0,2	2,0-3,0	0,1-
50	Բոնչի սովորական Viburnum opulus L.	240	300	300	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-
51	Գերիմաստի Viburnum lantana L.	240	300	300	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-
52	Իլենի ելունդավոր Euonymus verrucosa Scop.	140	170	170	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-
53	Իլենի եվրոպական Euonymus europaea L.	140	170	170	1,0-2,0		
54	Իլենի լայնատերև Euonymus latifolia Mill.	150	180	180	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-
55	Ծորենի սովորական Berberis vulgaris L.	20	30	30	0,5-1,0	1,0-2,0	2,0-
56	Կարագանա ծառանման Caragana arborescens Bam.	100	120	120	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-
57	Կիպրոս սովորական Ligustrum vulgare L.	90	120	120	1,0-2,0	2,0-3,0	2,0-

58	Կտտկենի կարմիր Sambucus racemosa L.	50	60	-	0,5-1,0	1,0-2,0	-
59	Կտտկենի սև Sambucus nigra L.	50	60	-	0.5-1.0	1,0-2,0	-
60	Հնի Cornus mas L.	250	300	-	3,0-4,0	4,0-5,0	-
61	Չմենի սովորական Cotoneaster integerrima Medic.	120	160	160	2,0-3,0	3,0-4,0	3,0-
62	Սզնի արևելյան Crataegus orientalis Pall.	120	150	-	2,0-3,0	3,0-4,0	-
63	Սզնի խոշորափուշ Crataegus macrocantha Lodd.	120	150	-	2.0-3.0	3,0-4,0	-
64	Սզնի փշավոր Crataegus oxyacantha f. splendens C.K.Schneid	120	150	-	2,0-3,0	3,0-4,0	-
65	Սերկևիլ ճապոնական	50	60	60	1,0-2,0	3,0-4,0	12
66	Տիլենի սովորական Corylus avellana L.	1140	1290	-	3,0-4,0	5,0-6,0	-
67	Ցախակեռաս սովորական Lonicera xylosteum L.	60	70	70	0.5-1.0	1,0-2,0	1.0-
68	Ցախակեռաս թաթարական Lonicera tatarica L.	60	70	70	0.5-1.0	1,0-2,0	1.0-

47. Երկրորդ կարգի ասեղնատերևավոր ծառատեսակների համար սերմերի ցանքի չափաքանակն ավելանում է 30 տոկոս համար՝ 100 տոկոսային կետով: Երկրորդ կարգի տերևավոր ծառատեսակների համար (բացի կեչին), ցանքի նորման ավելան էրրորդ կարգի համար՝ 60 տոկոսային կետերով, կեչու համար՝ համապատասխանաբար 50 և 100 տոկոսային կետերով:

IX. ՑԱՆՔԻ ԽՆԱՍՔԸ

48. Սերմերի ծլման համար նպաստավոր պայմաններ ստեղծելու նպատակով իրականացվում է ցանքի պնդացում, ջրում մոլախոտերի քաղհան:

49. Սերմերը հողին լավ հավելու, խոնավությունը ներծծելու և հեշտությամբ ծլելու համար սերմերի ցանքից հետո հողը թ-

50. Մարզերը ջրում են անձրևացման եղանակով այնպես, որ թույլ չտրվի սերմերի ողողում:

51. Ցանքից հետո մինչև ծիլերի երևալը, հողի կեղևակալումից խուսափելու նպատակով, շարքամիջյան տարածությունն փխրեցում:

52. Ամբողջ ցանքի տարածությունը, ներառյալ նաև ցանքի շարքերը, փխրեցումը կատարվում է ավելի պակաս խորությա խորությունն է:

53. Փխրեցումը նպատակահարմար է կատարել անձրևից կամ ոռոգումից հետո:

54. Հողի վերին շերտը մոլախոտերից զերծ պահելու, ինչպես նաև խոնավության և սննդարար նյութերի կորուստը հողից և կատարվում է փխրեցում:

X. ՄԵՐՄՆԱԲՈՒՅՄԵՐԻ ԽՆԱՄՔԸ

55. Սերմնաբույսերի աճման ընթացքում իրականացվում են՝ քաղհան, փխրեցում, ոռոգում, սնուցում, պայքար վնասատու հիվանդությունների դեմ և ըստ անհրաժեշտության սերմնաբույսերի սովորակալում:

56. Հողից ջրի և սննդանյութերի ավելորդ կորստի, ինչպես նաև հիվանդությունների ու վնասատուների տարածումը կանխմարզերում, ինչպես նաև շարքերի մեջ կատարվում է քաղհան: Քաղհանից հետո մոլախոտերը դաշտից հեռացվում են:

57. Փխրեցումը կատարվում է քաղհանի հետ կամ առանձին: Փխրեցումը կատարվում է 5 սմ-ից ոչ պակաս խորությամբ, արմատները չվնասվեն:

58. Սերմնաբույսերը ոռոգվում են ըստ պահանջի:

59. Փարթամ բույսեր ստանալու համար բույսերին տրվում է սնուցում: Սնուցումը տրվում է առաջին ծիլերը երևալուց 1,5 է 2-3 շաբաթ անց:

60. Տնկարանում սերմնաբույսերի տարբեր հիվանդությունների և վնասատուների դեմ ժամանակին իրականացվում են պ:

61. Սերմնաբուսակների ելքի չափաքանակները ներկայացված են N 5 աղյուսակում:

Բաց գրունտում սերմնաբուսակների ելքի չափաքանակները

N	Ծառափառեսակները	Ելքի չափաքանակն ըստ անտառաձման շրջանի հազ. հատ/հա		
		անտառային և անտառատափաստանային		տափաստան
		ոռոգվող	չոռոգվող	ոռոգվող
1	Մոճի դրիմյան <i>Pinus palasiana</i> L.	800	700	-
2	Մոճի սովորական <i>Pinus silvestris</i> L.	900	800	800
3	Թույա արևմտյան <i>Thuja occidentalis</i> L.	300	250	250
4	Թույա արևելյան	300	250	250
5	Այծուռենի <i>Salix caprea</i> L.	700	500	500
6	Արոսենի սովորական <i>Sorbus aucuparia</i> L.	250	200	-
7	Արջատիլենի <i>Corylus colurna</i> L.	250	-	-
8	Բալենի մահալեբյան <i>Cerasus mahaleb</i> (L.) Mill.	400	300	300
9	Բարդի սև, սպիտակ <i>Populus nigra, alba</i> L.	400	300	300
10	Գլեդիչիա սովորական <i>Gleditschia triacanthos</i> L.	350	300	300
11	Դրախտածառ <i>Cotinus coggygria</i> Scop.	-	-	350
12	Շնկուզենի սև <i>Juglas nigra</i> L.	300	250	250

13	Շնկուզենի հունական <i>Juglas regia L.</i>	250	200	200
14	Թեղի էլիպսատերև <i>Ulmus elliptica C.Koch</i>	400	300	300
15	Թեղի փետրաճյուղավոր <i>Ulmus pinnato-ramosa Dieck</i>	400	300	300
16	Թխկի կեղծսսիատերև <i>Acerpseudoplatanus L.</i>	350	300	300
17	Թխկի սրատերև <i>Acer platanoides L.</i>	350	300	300
18	Թխկի դաշտային <i>Acer campestre L.</i>	350	300	300
19	Թխկի թաթարական <i>Acer tstaricum L.</i>	400	300	300
20	Թխկի բարձրլեռնային <i>Acer trautvetteri Medv.</i>	280	240	-
21	Լաստենի սպիտակ <i>Alnus incana (L.) Moench</i>	350	300	-
22	Լորենի խոշորատերև <i>Tilia platyphyllos scop.</i>	250	200	200
23	Լորենի կովկասյան <i>Tilia caucasica Rupr.</i>	250	200	-
24	Լորենի մանրատերև <i>Tilia cordata Mill.</i>	250	200	-
25	Խնձորենի արևելյան <i>Malus orientalis Uglitzkich</i>	300	250	250
26	Օիրանենի սովորական <i>Armeniaca vulgaris Lam.</i>	300	250	300
27	Կաղամախի <i>Populs tremula L.</i>	450	-	300
28	Կաղնի վրացական <i>Quercus iberica Stev. In Bieb.</i>	350	300	300
29	Կաղնի խոշորատեջ <i>Quercus macranthera</i>	350	300	-
30	Կաղնի կարմիր <i>Quercus rubra L.</i>	300	140	250
31	Կաղնի ամառային <i>Quercus robur L.</i>	350	300	300
32	Կեչի ելունդավոր (<i>Betula pendula Roth</i>)	400	300	-
33	Կեռասենի <i>Cerasus avium (L.) Moench.</i>	140	160	-

34	Հաճարենի արևելյան <i>Fagus orientalis</i> Lipsk.	300	-	-
35	Հացենի սրասպտուղ <i>Fraxinus oxycarpa</i> Willd.	400	350	350
36	Հացենի սովորական <i>Fraxinus excelsior</i> L.	400	350	300
37	Չիական <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	300	250	-
38	Նշենի սովորական <i>Amygdalus communis</i> L.	-	-	300
39	Շագանակենի սովորական <i>Castanea sativa</i> Mill	300	250	-
40	Շլորենի <i>Prunus divaricata</i> Leb.	300	250	250
41	Չիչխան դժնիկանման <i>Hippophae rhamnoides</i> L.	350	300	350
42	Ռորիինիա կեղծակացիա <i>Robinia pseudoacacia</i> L.	350	300	300
43	Սուսի արևելյան <i>Platanus orientalis</i> L.	350	-	300
44	Սոֆորա ճապոնական <i>Sofora japonica</i> Medw.	-	-	250
45	Տանձենի սովորական <i>Pyrus communis</i> L.	350	250	250
46	Փշատենի նեղատերև <i>Elaeagnus angustifolia</i> L.	300	250	300
47	Փռչնի մերկ <i>Celtis glabrata</i> Stev.	300	250	250
48	Փռչնի կովկասյան <i>Celtis caucasica</i> Willd.	300	250	250
49	Սապիրակ սպիտակ <i>Spiraea alba</i>	400	-	400
50	Բոնչի սովորական <i>Viburnum opulus</i> L.	350	300	300
51	Գերիմաստի <i>Viburnum lantana</i> L.	400	350	300
52	Իլենի ելունդավոր <i>Euonymus verrucosa</i> Scop.	350	300	300
53	Իլենի եվրոպական <i>Euonymus europaea</i> L.	350	300	300
54	Իլենի լայնատերև <i>Euonymus latifolia</i> Mill.	350	300	300

55	Օրբենի սովորական Berberis vulgaris L.	350	300	300
56	Կարազանա ծառանման Caragana arborescens Bam.	400	350	350
57	Կիպրոս սովորական Ligustrum vulgare L.	400	350	350
58	Կտակենի կարմիր Sambucus racemosa L.	400	350	350
59	Կտակենի սև Sambucus nigra L.	400	350	350
60	Հոնի Cornus mas L.	300	250	-
61	Չմենի սովորական Cotoneaster integerrima Medic.	400	350	300
62	Սզնի արևելյան Crataegus orientalis Pall.	400	350	-
63	Սզնի խոշորափուշ Crataegus macroantha Lodd.	400	350	-
64	Սզնի փշավոր Crataegus oxyacantha f. splendenus C.K.Schneid	300	250	-
65	Սերկևիլ ճապոնական	250	200	200
66	Տիլենի սովորական Corylus avellana L.	250	200	-
67	Յախակեռաս սովորական Lonicera xylosteum L.	400	350	300
68	Յախակեռաս թաթարական Lonicera tatarica L.	400	350	300

62. Անատոկազմող հիմնական ծառատեսակների տնկիների դպրոց-հողամաս տեղափոխման ժամկետները ներկայացվում են հետևյալ աղյուսակում:

Անատոկազմող հիմնական ծառատեսակների տնկիների դպրոց-հողամաս տեղափոխման ժամկետները

Տեսակի անվանումը	Դպրոց-հողամաս տեղափոխելու ժամանակահատվածը ըստ տարեկան			
	1 տարեկան	2 տարեկան	3 տարեկան	4 տարեկան
Հացենատերև թխկի	+			

Թեղի	+			
Մասրենի	+			
Սպիտակ ակացիա	+			
Նշենի	+			
Դեղին ակացիա	+			
Ծիրանենի	+			
Խնձորենի	+			
Տանձենի	+			
Սալորենի	+			
Պայթակենի	+			
Վիրգինյան գիհի	+			
Սոճի		+		
Կենսածառ		+		
Ընկուզենի		+		
Տիլենի		+		
Շագանակենի		+		
Ջիակասկ		+		
Կաղնու բոլոր տեսակները		+		
Դաշտային թխկի		+		
Կիպրոս		+		
Եղրևանի		+		

Կատալպա		+		
Դեղին ակացիա		+		
Հոնի		+		
Փռշնի		+		
Կծոխուրի (Շորենի) տեսակները		+		
Սովորական հացենի			+	
Լայնատերև թխկի			+	
Լեռնային թխկի			+	
Իլենի			+	
Կեչի			+	
Լորենի և այլն				+

63. Սերմնաբույսերը և արմատակալած կտրոնները հողից հանվում են աշնանը, դրանց աճի դադարումից հետո, տերևաբառաջին ցրտերի սկսվելը կամ զարնանը՝ մինչև բողբոջների բացվելը:

64. Սերմնաբույսերը հողից հանում են համատարած կամ շարքերում: Վերջինը կիրառվում է այն դեպքում, երբ ցանկա տարի ևս թողնել մարզերում:

XI. ՍԵՐՄՆԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ

65. Յուրաքանչյուր տարի հունիսի 1-ից մինչև 30-ը տնտեսություն վարողն իրականացնում է տնկարանների տեխնիկական աշխատանքներ:

66. Տվյալ տարվա աշնանը և հաջորդ տարվա զարնանը հիմնադրված տնկարանների վերաբերյալ տեխնիկական ընդունված ստացված տեղեկությունները տնտեսություն վարողի կողմից յուրաքանչյուր տարի մինչև հուլիսի 15-ը ներկայացվում է հիմնս տնկարանների տեխնիկական ընդունման N 10 ձևի:

67. Յուրաքանչյուր տարի սեպտեմբերի 15-ից մինչև հոկտեմբերի 20-ը տնտեսություն վարողն իրականացնում է տնկարան

68. Նախորդ տարիներին հիմնադրված (2-ից 4 տարվա) տնկարանի վերաբերյալ գույքագրման աշխատանքներով ստացվ տնտեսություն վարողի կողմից յուրաքանչյուր տարի մինչև նոյեմբերի 15-ը ներկայացվում է հիմնադրին, համաձայն տնկարան ձևի:

69. Տնտեսություն վարողը օգտագործման է տրամադրում մեխանիկական վնասվածքներ չունեցող, վնասատուներից ու հյ առողջ բույսեր:

XII. ՄԹԵՐՎԱԾ ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՍԵՐՄԵՐԻ ԿԱՐԳԵՐԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՑՈՒՑԻ

70. Անտառտնտեսությունները կարող են ինքնուրույն ստուգել ներքոհիշյալ ծառատեսակների սերմերը՝ կաղնի, ընկուզենի, հաճարենի, ծիրանենի, արջատիլենի:

71. Մթերված սերմերի վերոհիշյալ տեսակների ընդհանուր զանգվածի 5 տարբեր տեղերից վերցվում են նմուշներ: Յուրաք վերցվող սերմի մեկ նմուշի քանակությունը (հատ) ներկայացված է N 7 աղյուսակում:

72. Յուրաքանչյուր ծառատեսակի ստուգման ենթակա սերմերի 5 նմուշը խառնում են և յուրաքանչյուր սերմ կտրում կամ տեսնելու համար:

73. Բարորակ սերմերի քանակը որոշելու համար ստուգվող սերմերի զանգվածից առանձնացնում և հաշվում են վնասված

համար ոչ պիտանի սերմերի քանակը (հատ) և տվյալները տեղադրում բանաձևի մեջ:

$\Omega_{\text{up}} = U_{\text{up}} - \Omega_{\text{up}}$ որտեղ՝

Ω_{up} – որակյալ սերմերի քանակն է,

U_{up} – ստուգվող սերմերի քանակն է,

Ω_{up} – ոչ պիտանի սերմերի քանակն է:

74. Սերմերի որակի տոկոսը ($\Omega\%$) որոշելու համար անհրաժեշտ է որոշել որակյալ սերմերի (Ω_{up}) տոկոսային հարաբերալ ընդհանուր քանակի մեջ հետևյալ բանաձևով՝

$$\Omega\% = \frac{\Omega_{\text{up}}}{U_{\text{up}}} \times 100\%$$

75. Ստուգվող սերմերի կարգը որոշվում է ըստ որակյալության տոկոսի, համաձայն N 8 աղյուսակի: Սերմերի ստուգման N 9 աղյուսակում և ներկայացվում հիմնադրին:

Ստուգման ենթակա սերմերի քանակը՝ ըստ ծառատեսակների

Ծառատեսակի անվանումը	Յուրաքանչյուր ծառատեսակի սերմի 1 նմուշի քանակը (հատ)	5 նմուշի ընդհանուր քան (հատ)
Կաղնի	100	500
Ջիակասկ	60	300
Շագանակենի	50	250
Ընկուզենի	50	250
Հաճարենի	100	500
Ծիրանենի	50	250
Արջատիլենի	50	250

76. Ընկուզենու և հաճարենու սերմերը կոտրելուց կամ կտրելուց 2 օր առաջ անհրաժեշտ է թրջել:

Ստուգվող սերմերի կարգի որոշումը՝ ըստ որակյալության տոկոսի

Ծառատեսակի անվանումը	Որակյալությունը (%)	Կարգը	Որակյալությունը (%)	Կարգը	Որակյալությունը (%)	Կարգը	Ցանքի հա
							ոչ պիտա սերմեր որակյալութ (%)
Կաղնի	85 և բարձր	I	70-84	II	55-69	III	54 և ցածր

Զիական	95 և բարձր	I	75-94	II	60-74	III	59 և ցածր
Շագանակենի	90 և բարձր	I	70-89	II	50-69	III	49 և ցածր
Ընկուզենի	85 և բարձր	I	75-84	II	60-74	III	59 և ցածր
Հաճարենի	90 և բարձր	I	80-89	II	65-79	III	64 և ցածր
Ծիրանենի	95 և բարձր	I	90-94	II	80-89	III	79 և ցածր
Արջատիլենի	85 և բարձր	I	70-84	II	55-69	III	54 և ցածր

Մթերված անտառային սերմերի կարգերը

Ծառատեսակի անվանումը	Մթերման ժամկետը	Մթերված սերմերի ընդհանուր քանակը (կգ)	Ստուգման ժամկետը	5 նմուշի ընդհանուր քանակը (հատ)	Ցանքի համար ոչ պիտանի սերմերի քանակը (հատ)	Որակյալությունը (%)

Ում կողմից է ներկայացվում _____

(կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, հեռ.)

Ներկայացման ժամկետը _____

(ամիս, ամսաթիվ, տարեթիվ)

Պատասխանատու անձ _____

(անուն, ազգանուն, պաշտոն)

Ղեկավար _____ « _____ » « _____ » 20 ____ թ.

(անուն, ազգանուն)

Կ.Տ.

ԴՐԱԿԱՆ ԾԱՌԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՔԱՐՏ N _____

(ըստ անտառտնտեսության)

1. Մարզը _____
2. Տեսակը _____
3. Անտառտնտեսություն (անտառօգտագործող) _____
4. Անտառպետություն _____
5. Քառակուսի N _____
6. Տեղամաս N _____

Քառակուսում և տեղամասում դրական ծառերի տեղադրման սխեման կցվում է:

- 7. Տեսակային կազմը _____
- 8. Բռնիտետային դասը _____
- 9. Անտառի տիպը (անտառաձման պայմաններ) _____
- 10. Միջին տարիքը _____
- 11. Միջին լրիվությունը _____
- 12. Միջին բարձրությունը ըստ գլխավոր ծառատեսակի _____ մ
- 13. Միջին տրամագիծը ըստ գլխավոր ծառատեսակի _____ սմ
- 14. Լանջի թեքությունը _____
- 15. Բարձրությունը ծովի մակերևույթից _____ մ
- 16. Սանիտարական և անտառապաթողոզիական վիճակը _____

ԸՆՏՐՎԱԾ ԾԱՌԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

- 17. Ծառի տարիքը _____ տարեկան
- 18. Տրամագիծը 1.3 մ բարձրության վրա _____ սմ
- 19. Միջին տրամագծի գերազանցում % _____
- 20. Բարձրություն _____ մ
- 21. Միջին բարձրության գերազանցում % _____
- 22. Ըստ նպատակային նշանակության ընտրված ծառը բնորոշող ցուցանիշներ (խեժի արտադրություն, սերմնատվությա
որակ, փայտանյութի նյութակազմվածք և այլն)

Քարտը լրացրեց _____
(անուն, ազգանուն, պաշտոն, ստորագրություն)

Ամսաթիվ « _____ » « _____ » 20 _____ թ.

ԴՐԱԿԱՆ ՏՆԿԱՐԿԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N _____

Մարզը _____
 Անտառտնտեսություն (անտառօգտագործող) _____
 Ծառատեսակի անվանումը _____
 Տեղամասի մակերեսը, հա _____
 Մտացվող սերմերի կարգը _____
 I. Տեղամասի գտնվելու վայրը
 Անտառապետություն _____
 Քառակուսի _____
 Տեղամաս _____

Քառակուսում մշտական անտառսերմնային տեղամասի դիրքը (սխեման կցվում է):

II. Հատվածի նկարագրությունը
 Մակերևութապատկերը, տեղադրվածությունը և լանջի թեքությունը, ԾՄԲ, մ _____

Հողատեսակը _____
(անտառային, ավազային, լեռնային դարչնագույն, սևահող, հողերի արատեսակներ)

Անտառաձման պայմանների տիպը _____
 Տնկարկի կազմը _____
 Գլխավոր ծառատեսակի բռնիտետային դասը _____
 Գլխավոր ծառատեսակի գերիշխող ձևը (ֆենոլոգիական, կազմաբանական)

Սանիտարական և անտառախտաբանական վիճակը _____

III. Շրջապատող տնկարկների համառոտ բնութագիրը (գլխավոր ծառատեսակը, անտառի տիպը, տարիքը, միջին բարձր տրամագիծը, բռնիտեսային դասը)

IV. Դրական տնկարկի գնահատման բնութագիրը

Ուսումնասիրության ամսաթիվը	Կազմը	Ծագումը (բնական կամ մշակույթներ)	Տարիքը, դասը/տարեկան	Միջին		Բռնիտեսային դասը	Սերմնային ծառերի դիրքը և նրանց միջին հեռավորությունը (մ)	Սերմնային ծառերի սաղարթի միջին լայնությունը	Գլխավոր ծառատեսակների քանակը 1 հա-ի վրա	Մինչ կենդանության ամիջին հեռավորություն
				Բարձրություն (մ)	Տրամագիծ (սմ)					

V. Դրական տնկարկի խնամք

Տարին	Ամսաթիվը	Անվանումը և միջոցառման համառոտ բնութագիրը (նոսրացում, պարարտացում՝ նշելով պարարտանյութի տեսակը, չափաքանակները և եղանակները, պայքար վնասատուների և սնկային հիվանդությունների դեմ, ոչ արմատային լրացուցիչ պարարտացում և այլն)	Գրանցում կատարել (պաշտոնազգանուն ստորագրությամբ)

Անձնագիրը լրացրեց _____
(անուն, ազգանուն, պաշտոն, ստորագրություն)

Ամսաթիվ «___» «_____» 20__թ.

Տնկադաշտում սերմնային ծառերի կայողականությունը և պահպանվածությունը

Գույքագրման ամսաթիվը	Տնկիների նախնական քանակը (սերմնաբուսակների, տնկատեղերի, պատվաստների), հատ 1 հա-ի հաշվով	Կպած պատվաստների, պահպանված տնկիների (սերմնաբուսակների), տնկատեղերի քանակը հատ 1 հա-ի հաշվով	Կայողականությունը, %	Պահպանվածությամբ սխեմայով նախատեսված քանակի համեմատ

Տնկադաշտում սերմնային ծառերի կաշտդականության և պահպանվածության վերաբերյալ տվյալները լրացրեց _____
(անուն, ազգանուն, պաշտոն, ստորագրություն)

Ամսաթիվ «___» «_____» 20__ թ.

Տնկադաշտում իրականացված խնամքի միջոցառումները

Տարին	Ամսաթիվը	Անվանումը և միջոցառման համառոտ բնութագիրը (լրացում, նորացում, հողի խնամք, պարարտացում՝ չափաքանակները և եղանակները, սերմնային ծառերի սաղարթի խնամք, պայքար վնասատուների և սնկային հիվանդությունների դեմ, ոչ արմատային լրացուցիչ պարարտացում և այլն)	Գրանցումը կատարել է (պաշտոնը, ազգանունը, ստորագրությւնը)

Տնկադաշտի խնամքի միջոցառումների վերաբերյալ տվյալները լրացրեց _____
(անուն, ազգանուն, պաշտոն, ստորագրություն)

Ամսաթիվ «___» «_____» 20__ թ.

ԱՆՏԱՌՍԵՐՄՆԱՅԻՆ ՏՆԿԱԴԱՇՏԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N _____

Հիմնադրման տարին _____ Տնկադաշտի համարը _____
Տնկադաշտի հատվածի տարածքը, հա _____
Ստացվող սերմերի կարգը (տրտային, բարելավված) _____

I. Տնկադաշտի գտնվելու վայրը

Անտառպետություն _____
Քառակուսի _____ Տեղամաս _____
Քառակուսում տնկադաշտի դիրքը (սխեման կցվում է):

II. Տնկադաշտի տարածքի նկարագրությունը

Տարածքի կատեգորիան _____
Մակերևութապատկերը, տեղադրվածությունը և լանջի թեքությունը _____
Անտառաճման պայմանների տիպը _____
Հողատեսակը _____
Խոտածածկը և ճմապատման աստիճանը _____

Հեռավորությունը մինչև մոտակա միատեսակ ծառերի տնկարկը (մ) _____

Հեռավորությունը մինչև միատեսակ ծառերի մինուսային տնկարկը (մ) _____

Շրջապատող տնկարկների համառոտ բնութագիր _____

III. Տնկադաշտի հիմնադրման ձևը.

Տնկում պատվաստված տնկիներով, պատվաստակալ մշակույթների պատվաստում (նշել տարիքը և ֆենոլոգիական տեսակներ/սերմնաբուսակներով աճեցված դրական ծառերի սերմերից (նշել բույսի տարիքը), ցանելով (կաղնի, հաճարենի) -----

IV. Տարածքի նախապատրաստման ագրոտեխնիկան և հողի մշակումը

Տնկման (ցանքսի) սխեման. շարքերի միջև հեռավորությունը (տարածքների կենտրոնների միջև), տարածքների չափերը 1 հա-ի վրա, բույսերի քանակը (փոսիկներ) տնկատեղերում և այլն _____

Պատվաստաճյուղերի, դրական ծառերի սերմերի ծագումը և մթերման ժամանակը _____

Պատվաստման ժամանակը և ձևը _____

Կլոնների քանակը (ընտանիքների) տնկադաշտի հատվածում _____

Կլոնների (ընտանիքների) դասավորվածության սխեման կցվում է անձնագրին:

Տվյալներ

տնկադաշտից ստացված սերմերի մթերման և օգտագործման վերաբերյալ

Մթերման ժամանակը	Սերմնատվության բավը	Մթերվել են սերմեր, կոներ, կգ	Ստացվել են սերմեր, կգ/%	Սերմերի որակը, ծլունակության դասը/%	Սերմերի պահեստավորում			Սերմերի օգտագործման տվյալներ	Գրկա (պազ ստորա
					Տեղը և եղանակը	Ամսաթիվը			
						սկիզբ	վերջ		

Անտառսերմնային տնկադաշտում ներկայացված դրական ծառերի նկարագրություն

Մարզը _____

Անտառտնտեսություն (անտառօգտագործող) _____

Ծառատեսակի անվանումը _____

N _____

Դրական ծառի համարը ըստ գրանցամատյանի	Ծառի գտնվելու վայրը (մարզ, ա/տ, ա/պ)	Ատեստացիայի ընթացքում ծառի տարիքը, տարեկան	Ծառի տեսակը	Գնահատման ցուցանիշներ		Ծանոթություն (պլյուսայ) ծառերի սելեկցիայի հատկանիշն
				Տրամագիծ (սմ)	Բարձրություն (մ)	

Գրառման ամսաթիվը _____
 Գրառումը կատարեց _____
 (անուն, ազգանուն, պաշտոն, ստորագրություն)

Քարտ

Ֆենոլոգիական դիտումներ և պտղաբերության հաշվարկ անցկացվող փորձահրապարակ

-----փորձահրապարակ N -----

Փորձահրապարակի նկարագիրը

1. Տեղանքը

Անտառտնտեսվարող կազմակերպությունը _____

Անտառպետությունը _____ քառակուսի _____

Փորձահրապարակի չափերը _____ հա, հաշվարկային հրապարակի չափերը _____ հա:

2. Տնկարկի բնութագիրը

Անտառի տիպը _____, ծագումը _____

Կազմը _____, տարիքային դասը _____

Բնիխտեսը _____, լրիվությունը _____

3. Դիտարկվող տեսակի բնութագիրը

Տարիքը _____, միջին տրամագիծը _____ սմ,

Միջին բարձրությունը _____ մ, գերակշռող շարահարկը _____:

Փորձահրապարակը հասկացվել է «___» «_____» 20___թ.

Ֆենոլոգիական դիտումները կատարեց _____

(անուն, ազգանուն, պաշտոն, ստորագրություն)

Ամսաթիվ «___» «_____» 20___թ.

Ամփոփագիր

Ճառերից և թփերից սերմի կանխատեսվող բերքի հաշվարկման անցկացնող _____

անտառային տնտեսություն վարող կազմակերպությունը

Ուսումնասիրվող տեսակը և պտղաբերման փուլը	Անտառսերմնային բազայի տեսակը (դրական ծառերը, դրական տնկարկները, հատուկ հիմնադրված անտառսերմնային տնկադաշտերը)	Անտառսերմնային բազայի պտղաբերող տարածքը տվյալ տարում, հա	Բերքի գնահատումը բալերով	Բերքատու անտառսերմնային բազայի տնտեսապես հնարավոր հավաքը	Պատճառ որոնց հետևան տեղի ունեցել բ' անկում և վնասու
--	---	--	--------------------------	--	---

